Gemeente Diemen

Raadsvoordracht

Onderwerp:	Jaarstukken 2021, Meerjarenbegroting 2023-2026 en 1e begrotingswijziging 2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Datum:	10 mei 2022
Portefeuillehouder:	Erik Boog
Team:	Ruimtelijk Beleid
Steller:	P.H.J. van de Mortel
	+31 203144771
	Peter.van.de.Mortel@diemen.nl

Gevraagde beslissing
Kennis te nemen van de jaarstukken 2021, de 1e begrotingswijziging 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en te besluiten geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hierover een zienswijze in te dienen.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis
Diemen participeert in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna OD NZKG). Deze dienst is belast met de uitvoering van diverse taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en advisering op onder andere milieugebied. Deelnemers zijn de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland, de zes AM-gemeenten en Amsterdam en Zaanstad. Burgemeester Erik Boog is lid van het Algemeen Bestuur. Wethouder Wilma Alink (Aalsmeer) is namens de Amstelland gemeenten lid van het Dagelijks Bestuur.
In de notitie "verbonden partijen Diemen" is afgesproken dat dit een gemeenschappelijke regeling is, die valt onder de noemer "uitgebreide sturing". Dat wil zeggen dat de jaarstukken en meerjarenbegroting met een advies van ons college aan uw raad wordt voorgelegd.

Concrete aanleiding
Door het Dagelijks Bestuur zijn jaarstukken 2021, 1e begrotingswijziging 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026 aangeboden aan de deelnemers met de mogelijkheid om tot 24 juni een zienswijze in te dienen. Daarna vindt in juli besluitvorming plaats in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van de OD NZKG.
Begin dit jaar is de Uitvoeringsovereenkomst 2022 (hierna UVO 2022) gereed gekomen en akkoord bevonden. Daarin staan de concrete afspraken over ureninzet en uit te voeren taken voor dit jaar. Hierover dient alleen het college een besluit te nemen. De UVO 2022 is toegevoegd aan dit raadsvoorstel voor een compleet beeld van de werkzaamheden van de OD NZKG.

Toelichting

Inhoud van de voordracht
De stukken worden aangeboden door de OD NZKG door middel van een brief met daarbij een bijlage. In de brief wordt de procedure toegelicht en kort ingegaan op de belangrijkste

ontwikkelingen. In de bijlage bij de brief wordt daarna nader ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in 2021, de inzet en financiële uitgangspunten voor de periode 2023-2026 en de actualisatie van de begroting voor 2022. De brief en bijlage zijn bijgevoegd bij dit raadsvoorstel evenals de jaarstukken 2021, meerjarenbegroting 2023-2026 en de UVO 2022.

Per onderwerp kan hier voor Diemen nog het volgende aan worden toegevoegd.

Jaarstukken 2021

De Eindrapportage 2021 Jaarverslag en -rekening bevat, in tegensteling tot 2020, wel een uitgebreide verslaglegging. Na een voorwoord wordt per programma (Bouw, Bodem, Milieu, Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering) een nadere toelichting gegeven. Deze rapportage heeft betrekking op het hele werkingsgebied van de OD NZKG. Veel onderwerpen uit het voorwoord (strategische agenda, samenlevingsgericht werken, Omgevingswet, follow-up van landelijke onderzoeken, regionale samenwerkingsagenda) lopen door naar de komende jaren en komen daarom ook terug in de meerjarenbegroting, zie hierna.
In de paragraaf over de risicobeheersing wordt wederom de invoering van de Omgevingswet als een groot risico aangemerkt vanwege de vele onzekerheden en de grote impact op de taken, werkprocessen en inhoudelijke werkzaamheden van de OD NZKG.

Het jaar 2021 wordt door de OD NZKG afgesloten met een positief saldo van € 832.000,--. De bijdrage van de gemeente Diemen voor 2021 was aanvankelijk geraamd op € 304.254,--. Door de overdracht van sloopmeldingen in de loop van 2021 is dit bedrag verhoogd naar € 320.995,-- De voorlopige afrekening over 2021 komt uit op een bedrag van € 262.000,--. Dit komt met name omdat minder adviesuren voor milieu zijn afgenomen dan eerder was geraamd. De gemeente Diemen ontvangt nog een rapportage waarin meer specifiek wordt ingegaan op de voor Diemen uitgevoerde werkzaamheden in 2021.

Uitvoeringsovereenkomst 2022

De uitvoeringsovereenkomst 2022 (UVO 2022) bevat de afspraken die zijn gemaakt tussen de OD NZKG en de gemeente Diemen voor het jaar 2022. De UVO 2022 is vooral een vervolg op de UVO 2021 in afwachting van de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).
Belangrijke taken die de OD NZKG uitvoert voor Diemen zijn advisering over constructieve veiligheid, de afhandeling van sloopmeldingen (incl. asbest), milieuadvisering bij ruimtelijke plannen en het zonebeheer (geluid) van de bedrijventerreinen. Ook voert de OD NZKG een aantal bodemtaken voor de gemeente uit. De OD NZKG verzorgt de vergunningverlening en het toezicht en handhaving op milieugebied voor de 47 bedrijven die in het basistakenpakket van de OD NZKG zitten. Vergunningverlening en toezicht en handhaving op het gebied van bouwen voert de gemeente Diemen zelf uit.
Op basis van de ervaringen in 2020 en 2021 zijn voor het taakveld Bouw meer uren geraamd en voor milieuadvies minder uren. De omzetting van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten vanwege de Omgevingswet zit hier nog niet in. Die kosten worden apart in rekening gebracht. De kosten worden nu geraamd op € 2.282,-- maar dat kan nog wijzigen. De onderdelen Bodem en Randvoorwaardelijk blijven ongeveer gelijk, de overdracht van bodemtaken zit hier nog niet in.

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 is geraamd op € 326.138,--. In de programmabegroting 2022 is een hoger bedrag opgenomen (€ 365.000,--) uitgaande van een invoering van de Omgevingswet en Wkb in de loop van 2022. De invoering hiervan is opnieuw uitgesteld naar 1-1-2023. De UVO 2022 past ruim binnen de programmabegroting.

Meerjarenbegroting 2023-2026 en 1e begrotingswijziging 2022
Belangrijke input voor de meerjarenbegroting is de strategische agenda 2022-2024 van de OD NZKG. Belangrijke inhoudelijke opgaven liggen er op het gebied van klimaat, milieugerelateerde gezondheid en transformatiegebieden. Daarnaast krijgt het versterken van het

instrumentarium op het vakgebied vergunning verlenen, toezicht houden, handhaven en adviseren prioriteit, alsmede de organisatieontwikkeling die daarbij nodig is.
De OD NZKG wil scherper aan de wind gaan varen bij regulering en toezicht op de effecten van industriële activiteiten die invloed hebben op de gezondheid van de omgeving. Dit kan door bijvoorbeeld bij wettelijke normeringen met bandbreedtes te zorgen dat de laagste (strengste) norm wordt gehanteerd en daarmee de leefomgeving maximaal wordt beschermd. De OD NZKG wil vroegtijdig gezondheidsrisico's signaleren bij keuzes in de benutting van de ruimte voor nieuwe/andere functies.
Ook is er een regionale samenwerkingsagenda 2022-2024 voor de samenwerking met andere omgevingsdiensten. Hierin komt o.a. de aanpak van milieucriminaliteit aan de orde.

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna Wkb) zijn van groot belang voor de werkzaamheden van de OD NZKG. Dan gaat het niet alleen om de taakverdeling tussen de OD NZKG en de gemeenten en provincies maar ook om de financiering van alle werkzaamheden. Dit geldt ook voor de overdracht van bevoegdheden op grond van de Wet bodembescherming van de provincie naar gemeenten.
Op veel punten is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringsstromen tussen rijk, provincie, gemeenten en OD NZKG gaan veranderen door wijziging van de regelgeving.
De meerjarenbegroting is daarom nu voor een deel al aangepast op de nieuwe regelgeving maar bevat ook nog de nodige PM-posten die in de loop van de tijd nader kunnen worden ingevuld.
Belangrijk uitgangspunt m.b.t. de Omgevingswet is het creëren van financiële rust in 2023 voor zowel de OD NZKG als de opdrachtgevers. In 2022 worden de implicaties van de wet nader in beeld gebracht en worden definitieve afspraken gemaakt over de financiering voor 2023. Het meerjarenperspectief kan als gevolg hiervan nog wijzigen.

De afgelopen tijd zijn diverse onderzoeken uitgevoerd naar het functioneren van de omgevingsdiensten. De vervolgstappen hierop kunnen ook gevolgen hebben voor het takenpakket van de OD NZKG en de wijze waarop dit wordt gefinancierd.

In de meerjarenbegroting wordt per programma voor het hele werkingsgebied een overzicht gegeven van de ontwikkelingen, werkzaamheden, capaciteitsinzet en lasten. Dat zijn de programma's Bouw, Bodem en Milieu. Daarnaast zijn er programma's Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering voor de algemene ondersteunende taken en werkzaamheden.

Voor het huidige milieuwerkveld heeft de Omgevingswet tot gevolg dat 'inrichtingen' moeten worden omgezet in milieubelastende activiteiten (mba's). Elke inrichting zal voortaan bestaan uit één of meerdere mba's. De kernactiviteit is vergunning plichtig, de functioneel ondersteunende activiteiten zijn dit niet. Concreet betekent dit dat het hele bedrijvenbestand van ruim 17.000 bedrijven omgezet moet worden in mba's. Deze omzettingen vragen een grote inzet bij de OD NZKG en zullen tot en met 2024 worden uitgevoerd. Hiervoor is budget opgenomen in de meerjarenbegroting. De gemeente Diemen zal dit zelf moeten doen voor het eigen bedrijvenbestand (circa 750 bedrijven) dat niet onder het takenpakket van de OD NZKG valt.

Bij milieu wordt ook de uitvoering van het provinciaal energiebesparingsakkoord 2022-2025 voor bedrijven genoemd. De gemeente Diemen heeft dit akkoord ondertekend en zal hier samen met de OD NZKG uitvoering aan gaan geven.

In de meeste programma's wordt een stijging van het volume aan werkzaamheden verwacht. Binnen het programma Bouw wordt een oplopende omzetdaling verwacht door de invoering van de Wkb. Per saldo wordt een stijging verwacht van de totale lasten in 2023 met circa 6 mln. euro (zie paragraaf 5.1 op blz. 41). Dit vertaalt zich naar een verhoging van de bijdragen van de afzonderlijke opdrachtgevers (zie paragraaf 5.2 op blz. 42 en paragraaf 5.8 op blz. 50).

Voor Diemen wordt voor 2023 een bijdrage geraamd van € 404.000,--. Dit is een forse verhoging ten opzichte van de begroting voor 2022 toen een bedrag van € 365.000,-- werd geraamd (incl. invoering Omgevingswet/Wkb). In de daarna opgestelde UVO 2022 is uitgegaan van een bedrag van € 326.138,-- voor 2022.
Eind van dit jaar zal door de OD NZKG samen met de gemeente Diemen de uitvoerings-overeenkomst voor het jaar 2023 worden opgesteld. Pas dan zal met meer zekerheid kunnen worden aangegeven welk bedrag Diemen in 2023 daadwerkelijk zal moeten bijdragen aan de OD NZKG.

De eerste begrotingswijziging 2022 wordt toegelicht in de bijlage bij de aanbiedingsbrief. In deze begrotingswijziging is de gemeentelijke bijdrage verwerkt zoals afgesproken in de UVO 2022.

Argumenten en keuzemogelijkheden
De stukken geven een goed beeld van de werkzaamheden die de ODNZKG heeft uitgevoerd en gaat uitvoeren en de wijze waarop hierop in overleg met de deelnemende gemeenten invulling zal worden gegeven. De (uitgestelde) invoering van forse wijzigingen in de regelgeving leidt tot een overgangsperiode waarin gaandeweg meer duidelijkheid moet komen over de gevolgen. De stukken geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Gevolgen en risico's

Financieel
Door nieuwe wetgeving waaronder de Omgevingswet en de Wkb wordt een forse wijziging verwacht in het takenpakket vanaf 2023. In de loop van dit jaar en volgend jaar zal hierover meer duidelijkheid moeten komen. In de meerjarenbegroting 2023-2025 van de ODNZKG wordt vanwege deze wijzigingen voor de gemeente Diemen een verhoging van de bijdrage in 2023 geraamd van € 365.000,-- naar € 404.000,--.

Juridisch
De gemeenteraad kan een zienswijze indienen op de jaarstukken, de actualisatie van de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026.

Duurzaamheid
Klimaat- en energietransitie, energiebesparing en circulaire economie zijn als belangrijke speerpunten voor de OD NZKG opgenomen in de meerjarenbegroting.

Andere risico's?
N.v.t.

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?
N.v.t.

Adviesraden:
N.v.t.

Opmerkingen over de uitvoering

Communicatie
De OD NZKG zal worden geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad.

Participatie
N.v.t.

Projectmatig
N.v.t.

Bijlagen
- Aanbiedingsbrief met bijlage van Omgevingsdienst NZKG
- Jaarstukken 2021
- Meerjarenbegroting 2023-2026
- Uitvoeringsovereenkomst 2022

Burgemeester en wethouders van Diemen,

de wnd. secretaris,	de burgemeester,
M.R.A. Cornelissen	E. Boog

Gemeente Diemen

Raadsbesluit

Onderwerp: Jaarstukken 2021, Meerjarenbegroting 2023-2026 en 1e begrotingswijziging 2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 10 mei 2022

Gelet op
De jaarstukken 2021, de 1e begrotingswijziging 2022, de meerjarenbegroting 2023-2026 en de Uitvoeringsovereenkomst 2022 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Besluit
Kennis te nemen van de jaarstukken 2021, de 1e begrotingswijzing 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en te besluiten geen gebruik te maken van de mogelijkheid om hierover een zienswijze in te dienen.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 16 juni 2022,

De voorzitter, De griffier,